

Sygn. akt II Cz 1008/13

POSTANOWIENIE

Dnia 03 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym

Przewodniczący: SSO Agnieszka Bednarek-Moraś

Sędziowie SO Marzenna Ernest

del. SSR Katarzyna Longa (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 03 grudnia 2013 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

przy udziale biegłego M. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 22 marca 2013 r., wydane w sprawie I C 695/12

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyznać biegłemu M. M. za sporządzenie opinii pisemnej z dnia 15 marca 2013 r. kwotę 1249,56 zł (tysiąc dwieście czterdzieści dziewięć złotych 56/100);
2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt II Cz 1008/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Gryficach I Wydział Cywilny, przyznał M. M., biegłemu z zakresu techniki pojazdów samochodowych, ruchu drogowego, rekonstrukcji wypadków samochodowych i wyceny wartości pojazdów tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii pisemnej z dnia 15 marca 2013 r., kwotę 1.880,19 zł.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż w niniejszej sprawie biegły złożył pisemną opinię wykonaną w sposób profesjonalny i zgodnie z wytycznymi sądu, która stanowi materiał przydatny dla rozstrzygnięcia sprawy oraz dowód poczynionych w niej ustaleń faktycznych. Sąd Rejonowy podniósł, iż przy sporządzaniu opinii biegły korzystał z wielu źródeł i materiałów pomocniczych szczegółowo wymienionych w opinii i łącznie poświęcił na sporządzenie opinii 52 godziny pracy, przyjmując stawkę 30,03 zł za godzinę pracy.

Sąd dodał, iż koszty dojazdów biegły wyliczył z uwzględnieniem zarządzenia Nr (...) Prezesa Sądu Rejonowego w Gryficach w sprawie zwrotu kosztów używania pojazdów, niebędących własnością pracodawcy do celów służbowych biegłym, którym zlecono wydanie opinii, ustalając je na kwotę 145,43 zł. (tj. 0,8358 zł./km x 0,60 % x 145 km).

W ocenie Sądu I instancji należy uznać, iż żądane przez biegłego wynagrodzenie w łącznej kwocie 1.880,19 zł, znajduje uzasadnienie w nakładzie pracy wykonanej w celu sporządzenia opinii oraz w przepisach prawa i w związku z tym przyznał biegłemu wynagrodzenie zgodnie z jego wnioskiem.

Na powyższe postanowienie powód wniósł zażalenie, w którym zaskarżył postanowienie w części tj. w zakresie wynagrodzenia za sporządzenie opinii pisemnej ponad kwotę 625,91 zł i wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia, poprzez przyznanie biegłemu wynagrodzenia w wysokości 600 zł, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił postanowieniu naruszenie art. 89 ust. 2 w zw. z art 93 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego błędne zastosowanie w zakresie ustawowych przesłanek przyznania wynagrodzenia biegłemu tj. wymaganych kwalifikacji, potrzebnego do sporządzenia opinii czasu i nakładu pracy.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, iż w żadnym razie nie zarzuca sporządzonej opinii braku profesjonalizmu, jak również jej przydatności w niniejszej sprawie, jednakże zgłasza zastrzeżenia co do ustalenia wysokości wynagrodzenia przyznanego biegłemu i tym samym czasu potrzebnego do jej wydania w wysokości 52 godzin pracy.

Skarżący zwrócił uwagę, iż Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia nie odniósł się w jakimkolwiek stopniu do złożonego przez biegłego rachunku i karty pracy. Dodał, iż z uzasadnienia postanowienia nie wynika nawet czy oba te dokumenty zostały faktycznie złożone przez biegłego. Skarżący podkreślił, iż oczywistym jest, że wyliczony w karcie lub przedstawiony w rachunku czas i nakład pracy podlega weryfikacji przez sąd. W związku z powyższym skarżący stwierdził, iż ze względu na brak odniesienia się do powyższej kwestii przez Sąd w uzasadnieniu postanowienia, uzasadnione jest twierdzenie, iż nie dokonał on samodzielnej oceny okoliczności mających znaczenie dla ustalania wynagrodzenia biegłego a przyznane biegłemu wynagrodzenie jest zawyżone.

Zdaniem skarżącego doświadczenie życiowe wskazuje, że liczba 52 godzin pracy na sporządzenie opinii, której przedmiotem jest ustalenie uszkodzeń pojazdu oraz analiza przebiegu zdarzenia drogowego przez mgr inż. z zakresu techniki motoryzacyjnej, ruchu drogowego, rekonstrukcji kolizji i wypadków drogowych, kryminalistycznych badań mechanoskopijnych, oznakowań identyfikacyjnych pojazdów samochodowych i wyceny wartości pojazdów, zajmującego się zawodowo zagadnieniami związanymi z przedmiotem opinii biegłego jest bez wątpienia zawyżona. Skarżący podniósł, iż doświadczenie życiowe wskazuje, że na sporządzenie takiego rodzaju opinii biegły powinien poświęcić łącznie nie więcej niż 16 godzin pracy co po pomnożeniu przez stawkę 30,03 zł oraz dodaniu kosztów dojazdów w wysokości 145,43 zł daje łączną kwotę 625,91 zł.

Skarżący nadmienił, iż brak jakiegokolwiek wzmianki w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia odnośnie przedłożonego przez biegłego rachunku i karty pracy, wzbudza uzasadnione wątpliwości. Skarżący dodał, iż warunkiem dokonywania ustaleń faktycznych jest prawidłowe przeprowadzenie dowodów, wobec czego uzasadnione jest przypuszczenie, że sąd orzekł o wynagrodzeniu biegłego na podstawie dowodów nieistniejących, jeśli w uzasadnieniu orzeczenia nie powołał się ani na rachunek, ani na kartę pracy biegłego. Nadto skarżący wskazał, iż całkowicie nieuzasadnionym pozostaje przyjęcie, że biegły dla wykonania opinii potrzebował 52 godzin pracy, gdyż jest to okres obejmujący ponad dwie pełne doby zaś opinia nie była w swej materii skomplikowana, a nakład pracy nie odbiegał od standardowego. Z tego względu skarżący przyjął, iż kwota 600 zł wynagrodzenia jest adekwatna do ilości oraz nakładu pracy biegłego do wydania przedmiotowej opinii.

Biegły M. M. nie ustosunkował się do zażalenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda należało jedynie częściowo uwzględnić.

Dokonując oceny zasadności wywiezionego środka odwoławczego należało w pierwszym rzędzie wskazać, że zgodnie z art. 288 k.p.c. biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i wykonaną pracę. Wysokość i zasady przyznawania wynagrodzenia są regulowane ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.), zwanej dalej: u.k.s. oraz rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013r. w sprawie określenie stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 518), które zastąpiło rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 46, poz. 254, z 1982 r. ze zm.). Powyższe zmiany nastąpiły w związku z wejściem w życie z dniem 05 listopada 2012 r. ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012, poz.1101), Istotnym jest też to, że mocą art. 11 przedmiotowej ustawy nowelizującej utracił moc dekret z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445, z 2004 r. Nr 273, poz. 2702, z 2009 r. Nr 221, poz. 1739 oraz z 2011 r. Nr 72, poz. 389). Ponadto na podstawie art. 10 ww. ustawy moc obowiązującą utraciło również, lecz już z dniem 6 maja 2013 r. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz.U. z 1975 r., poz. 254).

Zgodnie z art. 89 ust. 2 u.k.s., wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane od biegłego kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków (należnych z uwagi dyspozycję art. 89 ust. 1 u.k.s.) na podstawie złożonego rachunku.

Stosownie do treści art. 89 ust. 3 u.k.s., wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych. Paragraf 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenie stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym stanowi, że jeżeli przepisy przedmiotowego rozporządzenia nie stanowią inaczej, wynagrodzenie biegłych za wykonaną pracę wynosi za godzinę pracy od 1,28% do 1,81% podstawy obliczania (w miejsce dotychczasowej 1,3 % - 1,7%).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia podstawę obliczania stanowi kwota bazowa dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 i z 2000 r. Nr 19, poz. 239), której wysokość, ustaloną według odrębnych zasad, określa ustawa budżetowa. Aktualnie kwota bazowa wynikająca z ww. przepisów wynosi 1766,46 zł (dotychczas 1.873,84 zł).

W świetle powyższego Sąd Okręgowy w oparciu o przedstawioną przez biegłą kartę czynności biegłego (która co prawda nie została wpięta do akt sprawy, ale znajdowała się luzem w I tomie akt sprawy) uznał, iż stawka godzinowa zastosowana przez biegłego 30.03 zł mieści się w granicach obecnie dopuszczalnych (22,61 zł - 31,97 zł).

Kwestią sporną w niniejszym zażaleniu było jednak ustalenie, czy wskazany ilościowo przez biegłego nakład pracy za sporządzenie opinii wraz z załącznikami w wymiarze 53 godzin był adekwatny do wykonanej przez niego pracy.

Rację ma skarżący, że Sąd Rejonowy w żadnej mierze nie odniósł się do złożonej przez biegłego karty pracy, a jedynie przyznając wynagrodzenie w wysokości przez biegłego wnioskowanej, przyjął, że nakład pracy był adekwatny do wskazań biegłego.

Zdaniem Sądu Okręgowego biegły ustalając wysokość należnego wynagrodzenia w sposób zawyżony do rzeczywistego określił nakład swojej pracy koniecznej do opracowania opinii. Sąd II instancji zauważa, że z przedstawionej przez biegłego karty pracy wynika, że biegły na czynności badawcze związane z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz aktami szkody poświęcił łącznie 7 godzin. Sąd Okręgowy zauważa, że akta przedstawione do sporządzenia opinii zawierały niespełna 200 kart. W aktach tych znajdowała się powielona z akt szkodowych dokumentacja. Również akta szkodowe nie były nazbyt obszerne. W ocenie Sądu Okręgowego czas konieczny i jednocześnie wystarczający

na zapoznanie się z aktami sprawy nie powinien przekroczyć 5 godzin. Wszystkie dokumenty zostały sporządzone pismem komputerowym (maszynowym), a zatem w grę nie wchodziła konieczność zwiększonego nakładu pracy.

Również nie sposób uznać, że na oględziny miejsca zdarzenia zajęły biegłemu więcej niż 1 godzinę (biegły przyjął 2 godziny).

Nadto nie znajduje akceptacji Sądu Okręgowego, czas poświęcony na analizę rzeczowego i osobowego materiału dowodowego i formułowanie wniosków końcowych, gdyż z karty pracy wynika, że biegły potrzebował na to aż 26 godzin, przy czym na analizę uszkodzeń pojazdu B. (...) z płyty CD w (...) 10 godzin, na kosztorys naprawy pojazdu w systemie (...) 10 godzin, a na wycenę pojazdu w systemie komputerowym (...) 6 godzin. Zdaniem Sądu Odwoławczego czynności te będące tak naprawdę właściwą pracą biegłego nie powinny przekroczyć 15 godzin, przy czym wycena pojazdu w programie (...) Ekspert, przy uwzględnieniu że była dokonywana przez biegłego nie powinna przekraczać 3 godzin. Natomiast pozostałe czynności - analiza uszkodzeń z wykorzystaniem programu V-Sim i jednocześnie analiza rekonstrukcji zderzenia pojazdu z drzewem nie powinna trwać dłużej niż 6 godzin. Podobnie Sąd ocenia czasochłonność sporządzenia kosztorysu naprawy pojazdu.

Sąd Odwoławczy wskazuje dalej, że niewiarygodnym jest by sporządzenie sprawozdania z przeprowadzonych badań zajęło biegłemu więcej niż 8 godzin. Nie ma Sąd natomiast zastrzeżeń do obróbki i wysyłki opinii do Sądu, na co biegły poświęcił godzinę.

Reasumując Sąd Okręgowy uznał, że nakład niezbędnego czasu pracy na realizację opinii zleconej przez Sąd winien zamknąć się w 31 godzinach, nie zaś jak wskazał biegły w 52 godzinach,

Dokonując takiej oceny Sąd miał na względzie, że przedstawiona przez biegłego opinia obejmuje 21 kart, z czego 1 karta stanowi szkic sytuacyjny. Nadto opinia obejmuje bogatą dokumentację zdjęciową.

Reasumując poczynione rozważania, Sąd Okręgowy za podstawę wyliczenia należnego biegłemu wynagrodzenia przyjął ilość 31 godzin jako adekwatną do zakresu przeprowadzonych przez niego prac. Z tego powodu należało ustalić wysokość wynagrodzenia jako iloczyn 31 godzin i podstawy obliczeń przyjętej w kwocie 30,03 zł, która nie przekroczyła maksymalnej wysokości dopuszczalnej przez § 2 cytowanego rozporządzenia (930,93 zł). Biegły oświadczył, że nie jest podatnikiem VAT. Tak ustalone wynagrodzenie podlegało jednocześnie podwyższeniu o kwotę 145,43 zł tytułem kosztów dojazdu do miejsca oględzin (art. 85 w zw. z art. 90 u.k.s.), kwotę 138 zł oraz kwotę 35,20 zł tytułem niezbędnych wydatków w związku z opracowaniem opinii, czego skarżący nie negował w wywiedzionym zażaleniu.

Ostatecznie wynagrodzenie winno zostać ustalone w wysokości 1249,56 zł.

Marginalnie Sąd zauważa, że obecnie przepisy nie przewidują konieczności uzyskania przez biegłego zgody na dojazd samochodem (art. 85 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 90 u.k.s.c.).

Mając powyższe na względzie - na podstawie przepisów art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji, dokonując zmiany zaskarżonego postanowienia i oddalając zażalenie w pozostałym zakresie, skoro powód domagał się przyznania wynagrodzenia biegłemu w wysokości 600 zł.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)

-(...)

(...)

4. (...)

5. (...).

(...)